

Bendras tikslas

Lietuvos transportas – saugus, efektyvus ir darnus.

Poreikis

Atliepti ITS direktyvos (EU) 2023/2661 reikalavimus: Siekdama paspartinti skaitmeninę pertvarką ir išmanesnį judumą Europos Sąjungoje, Taryba 2023 m. patvirtino naują ITS diegimo sistemą. Valstybės narės turės įgyvendinti naujosios direktyvos nuostatas per 24 mėnesius nuo jos įsigaliojimo.	Atliepti ES prioritetus ir tikslus: <ul style="list-style-type: none">▪ The European Green Deal▪ 'Vision Zero' EU Road Safety Policy Framework 2021 - 2030▪ Europe on the Move - Sustainable Mobility for Europe: safe, connected, and clean▪ On the road to automated mobility: An EU strategy for mobility of the future▪ A Europe fit for the digital age	Atliepti nacionalinius Lietuvos prioritetus ir tikslus: <ul style="list-style-type: none">▪ LR SM 2022-2030 m. susisiekimo plėtros programa▪ 2021-2030 metų Nacionalinis pažangos planas▪ Lietuvos susisiekimo plėtros iki 2050 m. strategija	Spręsti Lietuvos transporto sektoriaus iššūkius: <ul style="list-style-type: none">▪ Avaringumas ir eismo saugumas▪ Sunkiasvorių transporto priemonių viršsvoris▪ Transporto spūstys▪ Viešojo transporto problemos▪ Aplinkos tarša
---	---	--	---

Kryptys

Eismo sauga ir saugumas

Darnus judumas ir aplinkos taršos mažinimas

Judumo paslaugos ir eismo efektyvumas

Tikslai

Eismo saugos ir saugumo užtikrinimas, įvykių kelyje skaičiaus mažinimas.	Skatinamas transporto junglumas, vartotojai lengvai pasiekia ir gauna kokybiškas paslaugas bei informaciją.	Optimizuojamas eismas, mažinamas išmetamųjų teršalų kiekis ir gerinamas energijos vartojimo efektyvumas.	Plėtojamas autonominis ir sąveikaujantis transportas.
--	---	--	---

Žemiau pateiktos rekomendacijos skirtos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai, kuri koordinuoja ITS vystymą Lietuvoje.

Planavimas

- **ITS studija.** Atlikta išsami studija padėtų priimti duomenimis grįstus sprendimus, identifikuoti prioritetus ir iššūkius, išanalizuoti finansavimo galimybes bei atliepti privataus ir viešojo sektorių poreikius.
- **Trumpalaikiai bei ilgalaikiai tikslai.** Užsienio praktika rodo, jog svarbu iškelti trumpalaikius prioritetinius tikslus, tuo pačiu siekiant ilgalaikės numatytos vizijos įgyvendinimo.
- **Stebėseną.** Nuosekliai ITS plėtrai užtikrinti svarbu įvertinti ITS sprendinių naudą naudojant nustatytus veiklos efektyvumo rodiklius (KPIs). Stebėseną leidžia strategiškai planuoti ITS vystymą ir priimti efektyvius sprendimus.

Reguliacinė aplinka

- **Lūkesčių laiškas.** Lūkesčių laiške svarbu įvardinti konkrečius siekius pagal kiekvienos institucijos kompetenciją. Pvz., laiške „Via Lietuvai“ įvardinti konkrečius naudotinus veiklos efektyvumo rodiklius (KPIs).
- **ITS dalies įtraukimas į jau esančias programas / planus / strategijas.** ITS plėtros užtikrinimui nėra būtina sukurti atskirą šiai sričiai skirtą planą ar strategiją. Šį poreikį gali atliepti ITS dalis, įtraukta į jau esančius strateginius dokumentus.

Bendradarbiavimas

- **Bendradarbiavimo modelio sukūrimas.** Užsienio praktika rodo, jog bendradarbiavimas tarp suinteresuotų šalių yra ITS vystymo pagrindas. Vienas pavyzdžių – bendradarbiavimo platformų kūrimas.
- **Viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimas** skatina vientisą ITS vystymą, atveria galimybes keistis patirtimi ir sprendžia fragmentuoto taikymo problemą.
- **Tarptautinis bendradarbiavimas.** Atveria galimybes dalyvauti tarptautiniuose projektuose, gilinti ekspertines žinias bei pasinaudoti finansavimu.

Resursai

- **Žmogiškieji ištekliai.** Remiantis užsienio praktika, būtinas tinkamas žmogiškųjų išteklių paskyrimas dirbti ITS tematika (pvz., suformuotas už ITS atsakingas skyrius ar komanda).